Ч. 53 (13.951). Львів, четвер 28. лютого 1935. Poeztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднєм. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

О. Олекса Пристай не приймає мітри православного єпископа в Америці.

Від о. Олекси Пристая, якого, як відомо, духовенство й вірні Української Православної Церкви в Америці вибрали були єпископом тої церкви, повідомлює нас письмом з Елізабет, датованим 14. лютого ц. р., що він **рішився не приняти запропонованої йому мітри православного єпископа в Америці.** В свому листі до „Діла“ він пише між іншим так:

„Походивши два місяці по так званій українській православній діецезії, пізнавши членів української православної консисторії та деяких пан-отців тоїж діецезії, переконався я, що мені з ними зовсім не подорозі. Тому замість брати на голову мітру українського прав. єпископа, лішше заспівати собі знану пісоньку: „Не піду братчики я з вами!“ **І я так і зробив.** Діецезія так, як мені видалася, не має найменшої рації буття. У людей того покрою я не бачу найменшої ідеї: це — говорячи американським способом — люди „бізнесу“ з патріотичною вивіскою, удекорованою трираменним хрестом! Ціла та діецезія довго не потягне. Там ще більший хаос, ніж я собі уявляв“.

Заборонили вшанувати память Михайла Грушевського.

Філія Т-ва „Просвіта“ в Сяноці задумала вшанувати память Михайла Грушевського в неділю 24. лютого ц. р. панахидою в парохіяльній церкві по вечірні, опісля святочними сходинами в салі „Ял Харузім“ з рефератом і хоровим виступом. Одначе не так склалося, як бажалося. Місцевий парох о. О. Константинович відмовився сам відправити панахиду і не дозволив відправити її о. сотрудникові, мовляв, тому, що покійний М. Грушевський був православним... Та найгірше, що староство заборонило влаштувати святочні сходини з огляду на — публичну безпеку і спокій. Коментарі хіба зайві.

Заворушення в Індії.

НОВІ ДЕЛЬГИ, 27. 2. ПАТ. Відомий агітатор факір з Алінгар зі своїми 400 прихильниками викликав заворушення на північно-західнім кордоні Маляканд. До повстанців приєдналося теж кілька інших груп. Урядові війська приневолили бунтівників відступити. В боях згинуло 23-ох повстанців, військо має невеликі втрати.

Зміна конституції для Індій.

БОМБАЙ, 27. 2. ПАТ. Один з визначних представників палати князів заявив представникові пресової агенції Райтера, що індійські князі виступають проти тієї постанови урядового проекту конституції, яка признає віцекоролеві право припинювати конституцію на необмежений час. Тоді Індії підлягали би автоматично владі віцекороля. Представники Індії виступають гостро проти цієї постанови. Індійські князі домагаються, щоби на випадок припинення конституції влада перейшла до них.

Невдача Черчіля.

ЛЬОНДОН, 27. 2. ПАТ. Підчас вчорашніх нарад у палаті громад над проектом конституції для Індії, палата громад більшістю 283 голосів проти 89 відкинула внесок Черчіля, який домагався відложити наради над цією справою. Вінстон Черчіль завзято поборює цей проект конституції.

Пашпорти праці для робітників.

БЕРЛІН, 27. 2. ПАТ. Німецький уряд рішив видати робітникам т. зв. пашпорти праці, які стверджуватимуть професійні кваліфікації робітників. Закон обовязує щойно від 1. квітня ц. р. Від тоді підприємцям не вільно буде давати працю робітникам, які не матимуть цих пашпортів. Крім того уряд означив окремим законом потрібну кількість робітників для хліборобства. На домагання президента уряду посередництва праці підприємці звільнюватимуть тих робітників, які давнійше працювали на ріллі.

Чергове вбивство заушника Сталіна.

Воєнний трибунал у Симферополі засудив на кару смерти двох визначних комуністів за вбивство Мартина Белого, делегата московського, всесоюзного зїзду колхозів. Проти Белого, який завзято намагався перевести в життя московські інструкції, змовились інспектор окружної поліції Гончаров, урядовець Фаст і начальник політичних відділів при колхозах Кучеренко. Заушника Мартина Белого вбили кількома револьверовими стрілами. Трибунал засудив Гончарова і Фаста на кару смерти, Кучеренка за шість років вязниці тому, що не брав безпосередньої участи у вбивстві. Це вбивство викликало величезне враження у московських політичних колах.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego: Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie, w składzie wiceprezes b. O. Ł. Malicki, jako przewodniczący, S. O. D-r J. Locker i S. O. P. Dysiewicz jako głosujący w sprawie konfiskaty Nr. 44 (13942) czasopisma pt. „Diło“ z daty Lwów, 19. lutego 1935. do Sygn. VI. I. Pr. 24/35, na posiedzeniu niejawnem w dniu 18. lutego 1935 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną 19. lutego 1935. przez Starostwo grodzkie we Lwowie, konfiskatę czasopisma pt. „Diło“ Nr. 44 (13942) z daty Lwów, 19. lutego 1935. zawierającego: 1). w artykule pt.: „Deklaracja Ministra Kościałkowskoho“, 1) od słów: „nebto“ do słów: „poszturkańciamy“, 2) od słów: „jak szczo Pan Minister“ do słów: „ukrainskym narodom“, 3) od słów: „ta nakydaty“ do słów: „peremoście“, — znamiona występku z art. 157 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl 8. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie. Ustępy wymienionego wyżej artykułu usiłując poddać Ministrowi Spraw Wewnętrznych sugestję w odniesieniu do polityki mniejszościowej Rządu mające na celu poderwanie prestige'u i zaufania ludności ukraińskiej do działalności P. Ministra Kościałkowskiego — a zatem mają na celu znieważać władzę. Według §§. 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Ł. Malicki w. r. Protokulant: S. Podhorecki w. r. Za zgodność: Janowicz kier. sekret.

Українська справа предметом зацікавлення в світі.

Львів, 27. лютого 1935.

В Европі, в Америці і над далеким Тихим Океаном чимраз більше уваги звертають на українську проблему. Щодня дістаємо якісь вістки зі світа про це заінтересування. Дуже часто на підкріплення цих інформацій надсилають нам наші постійні або принагідні кореспонденти і вирізки з французьких, німецьких, бельгійських, італійських, японських і навіть китайських газет, в яких пишеться про українські справи. Останніми часами наспіли до нас вісти навіть із Ангори про те, що й там до українських справ ставляться не байдуже. Незвичайно багато цікавого й цінного матеріялу про відносини на Сов. Україні публікують через останні два роки великі американські газети.

Навіть нотаріяльно знана в своїй більшости зі свого москвофільства чеська преса заінтересувалася дуже останніми часами українськими справами. Причиною такого її заінтересування є теперішній, не дуже то сприятливий для Малої Антанти уклад політичних сил в Европі. А безпосереднім товчком цього заінтересування стала недавна поїздка чеських журналістів до СССР. Повернувши із прогульки чеські журналісти розсипали на сторінках преси багато цікавих споминів і вражінь, з яких не мало відноситься до іхнього побуту на Совітській Україні. Всі ті вражіння переважно совітофільські, але це совітофільство пробивається в деяких дуже наглядно, а з деяких незначно і мало помітно. Майже всі учасники прогульки стверджують, що між північчю і полуднем СССР, тобто між Московщиною та Україною помітні величезні ріжниці. Деякі чеські журналісти виразно підкреслюють, що на Україні видно цілком інші культурні, побутові і навіть політичні відносини, ніж в інших краях Сов. Союзу. Словом, вони дають до пізнання, що на Україні помітний інший дух і інші змагання, а це робить цю країну в іхніх очах чимсь наскрізь окремим та відмінним від решти большевицької держави.

Дуже вимовна стаття про Сов. Україну появилась і в органі чехословацького міністерства закордонних справ „Прагер Прессе“ з дня 17. лютого 1935. Стаття має назву: „Україна. Факти і висновки“. Вона не належить до категорії і низки тих статтей, що появились у чеській пресі після прогульки журналістів до СССР. У ній нема ніяких вражінь. Це інформаційна стаття про Сов. Україну, повна історичних дат і фактів про розвиток політичних подій на українській території від давних часів, при чому особливо докладно зясовані події від 1917 р. До статті додана карта українських земель. Не зважаючи на намагання автора бути обективним у змальовуванні розвитку політичних подій на Україні, стаття має наскрізь **пробольшевицьку** тенденцію, що стає недвозначною особливо там, де змальовується розвиток большевицької політики супроти України та її національної культури. Ми не будемо займатися тут її аналізою, бо це зробимо на іншому місці. Тут зазначимо тільки, що автор дуже упрощено підходить до проблеми українських національних змагань на Сов. Україні. Для нього ці змагання означені загально як український націоналізм, що є в основі своїй „романтичним і виявляє багато подібности до націоналізму деяких словацьких груп у теперішньому і до чеського націоналізму з певної половини 19. століття. Совітсько-

український націоналізм є радше інтензивний ніж експанзивний і виявляє численні з людського становища симпатичні риси. Він є дуже далекий від т. зв. шовінізму і він може багато зробити серед широких верств населення як культурний націоналізм, як пробуджуюча сила освіти".

Ця велика стаття є всеж тільки підготовним, що так скажу, матеріялом, тільки інтродукцією до іншої статті, що появилась кілька днів пізніше на сторінках того самого органу чеського міністерства закордонних справ у числі з дня 24. лютого 1935. Назва статті дуже вимовна: „Україна в міжнародній політиці". Ця стаття інспірована без сумніву кимсь, хто дуже добре визнається не тільки в міжнародніх політичних відносинах, але й добре зорієнтований в політичних матеріялах, які містять у собі бюра й архіви Ліги Націй.

Напрямна статті протинтервенційна. Автор якби боявся якоїнебудь збройної протисовітської акції, що повисла вже в воздусі. Він намагається перестерегти перед нею передовсім українців, що живуть на західних українських землях, які найшлися в Польщі. На його думку інтервенційну акцію пропагують найбільше польські консервативні кола, крім очевидно німецьких націонал-соціялістів. Таке твердження повторяє автор статті за головою совітського уряду на Україні П. Любченком. Таким чином стаття дістає не тільки протиінтервенціоністичний, але й яскраво пробольшевицький характер. Крім того вона недвозначно проявляє і протипольське та протинімецьке вістря. Зате вона дуже зручна в свому закінченні, бо декларує зі своєрідним теплом та щирістю чеські симпатії до українського руху.

„Чехословацька прилюдна опінія — читаємо там — симпатизує з пробудженим українським народом і слідкує за його позитивними культурними здобутками з найбільшою увагою. Вона поздоровляє в українському народі нового, самосвідомого і сильного члена славянського пня і є переконана, що українці дадуть ще багато великого на славу їх власної культури і для поступу людства."

Ці щирі вислови симпатій ми з приємністю приймаємо до відома. А робимо це тим радше, що походять вони від дуже авторитетного висловника опінії чеського народу, до якого ми все ставилися з найбільшою пошаною і признанням. Що більше, від того народу ми дуже багато вчилися і ще вчимося.

З цілою статтею познайомимо наших читачів на іншому місці при найближчій нагоді і тоді теж займемося річево основною радою статті про те, що „для власного народу можна більше зробити при допомозі розумної меншостевої політики ніж через спробу захитувати границі сусіда".

Перед Світовою Олімпіядою в Берліні --- 1936.

(Власна кореспонденція з Берліна.)

Одинацять днів перед святочним відкриттям XI. Світової Олімпіяди 1936 р., що цим разом відбудеться в столичному місті Берліні, запалає в руках бігуна на вівтарі старинних олімпійських ігрищ олімпійський смолоскип. Що кільометер переходитиме цей смолоскип до рук нового бігуна, щоб укінці 1. VIII. 1936 найтись у Берліні, місці ігрищ 1936, що й буде початком нової олімпіяди. З маратонської вежі рознесеться тоді спіжевий голос олімпійського дзвона: „Я кличу молодь цілого світа!" Найшляхотніші змагання старинних, плекання молоддю духа відваги й боротьби в шляхотному змаганні витиснуть знову своє пятно на сучасности.

В 1896-му році, навязуючи до найкращих традицій старинних часів, покликав барон Пер де Кубертен новітні олімпіяди до життя. Що чотири роки мають сходитися найріжнородніші групи людського роду в світових змаганнях молоді. Вже раз мали вони відбутись у Берліні. Та в міжчасі прийшла війна. Замість шляхотних змагань прийшов розлив крови. І щойно тепер Берлін має змогу гостити у себе олімпійських змагунів.

Понад 50 націй, що мають власні олімпійські відділи, зголосило досі свою участь. Приготування всіх олімпійських комітетів уже в повному ході. В обличчю передбачувань і очікувань більших несподіванок недалекої олімпіяди слабне тепер непомітно й заінтересування великими спортовими вислідами 1935. По загальній опінії треба числитися з новими рекордами в майже всіх ділянках спорту, і то такими, що ще недавно уважали їх... за неможливі.

Скрізь відбуваються гарячкові приготування, получені зі спортовими врочистостями, що наче пригадують вибраних — найкращих змагунів на повагу їх завдання. Святочно й імпонуючо відбулось заприсяження німецької спортової репрезентації на 1936 рік, що його відібрав провідник німецьких спортовців у присутности провідних діячів сьогоднішньої Німеччини.

Сьогодні признають, і то не без слушности, спортовій діяльності даного народу теж і політичне значіння. Таким чином всюди оглядаються за спортовими рекордами, а для спорту віджививають сильно, і так уже великі симпатії. У Німеччині працюють пропаґандивні органи держави під особистим проводом міністра пропаґанди д-ра Ґебельса дуже живо теж і в тому напрямі. Можна надіятись, що Німеччина прийме гостей з усього світа незвичайно гостинно. Господарі постараються мабуть зробити все, що лише для спортового свята цілого світа і для гостей-змагунів можливо зробити.

У Ґруневальді, в усьому світі знаному берлінському лісі з незвичайно гарною околицею виростає саме величавий олімпійський стадіон. Кожний рід спорту матиме якнайкращі, якнайпростіші й якнайвигідніші ігрища. Змаганням могтимуть приглядатись сотки тисяч цікавих глядачів. Отже з нагоди отворення нової олімпіяди буде відданий до вжитку новий стадіон-великан. Рідко який стадіон може почванитися таким гарним отворенням. Канцлер Адольф Гітлер, що в більших осередках Німеччини розвинув саме живу будівельну діяльність, слідкує особисто за роботами, звязаними з будовою олімпійського стадіону.

Для олімпійських змагунів повстає „олімпійське село". Будують його біля містечка Деберіц, в незвичайно гарній околиці, у віддалі 14 кільометрів від стадіону. Комунікація відбуватиметься автобусами. Село це складається з малих, камяних дімків, вивінуваних у модерний комфорт. Змагуни кожного народу дістануть до своєї розпорядимости відповідну скількість таких дімків.

Крім олімпійського гимну, що його створив Брадлей Гелер, і що пролунав уперше в 1932-ому році в Льос Анджелес, написав німецький поет Ріхард Любан новий олімпійський гимн. Його текст появився недавно в усій світовій пресі, викликуючи загально велике захоплення. З великим напруженням і зацікавленням чекають усі на композицію цього гимну, що її зобовязався зготовити такий музик як Ріхард Штравс.

Треба ще згадати, що німці зважились на впровадження досить цікавої новости, що —

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 25

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Всі стрічали нас сердечно, випитуючися про наші відносини. Мущини говорили по українськи, та жіноцтво все, яке було, крім одної господині дому, по московськи; а й вона старалася очевидно наломлюватися з чемности для моєї жінки, яка по московськи не вміла ані трохи. Дивно нам було, що господарі, прощаючись із нами, оправдувалися, що не можуть нас ревізитувати в готелі; очевидно — лякалися деяких неприємностей задля звязків з галицькими українцями. А й ми самі мали також неприємности при нашім виїзді. Роблено нам трудноші при вимельдовуванні пашпортів. Я мусів сам їздити до градоначальника, а й там мала успіх щойно погроза, що вжию посередництва австрійського консуля. Я був у нього опісля дійсно в іншій справі, в моїй адвокатській, і він розмовляв зі мною ширше. Звався барон Міллер і випитувався цікаво, чи я познайомився тут з деким із тутешніх українців, при чому назвав імена майже всіх, що були з нами на вечері у Комара. Бачучи, як там люди лякаються звязків з галицькими українцями, я не признався до ніякого знайомства.

Ми виїхали з Одеси з поворотом через Бесарабію, Румунію на Буковину. В Бесарабії задержалися в Кишиневі, бо хотіли пізнати це місто, та жалували цього. Кишенів виглядає так, якби зложив до-купи 15 Микулинець, або інших східно-галицьких жидівських містечок. Сама жидова, бруд, огидство, доми і — **sic veniat verbum** — готелі — це справді східно-галицькі коршми з широкими крісластими дахами. Людина, дивлячись на це місто, мусить просто просити змилування божого, щоб воно до тла вигоріло. Не знаю, чи це моє побожне бажання опісля коли сповнилося; я читав лише в пізніших літах про жидівські погроми в Кишеневі і подумав собі, що матеріялу до тих погромів було там подостатком.

В Румунії не мали ми часу задержуватись. Переїхали лише простір між Унґені і Сучавою, при чому по дорозі мали лиш одно значніше місце, Ясси, до якого не вступали, бо вже нам квапно було до дому. Дивно було лише, що на румунській границі стрінули пашпортові трудноші ще більше строгі і прикрі, як у Росії. Зрештою з румунської землі не привезли ми більше ніяких споминів. Так скінчилася моя третя подорож у світ.

На четверту прийшла черга в слідуючім 1895 році. У Празі влаштовували чехи в тім році етнографічну виставу. Мені дуже захотілося по Києві бачити Прагу та відплатити собі те, що не міг у 1891 р. поїхати з „Львівським Бояном" до Праги на краєву виставу. До того у нас тоді панувало загальне чехофільство. Нашим політикам імпонувала дуже чеська обструкція, яку вони управляли в державній раді. Всі мали враження, що чехи є нашими природними союзниками, які заступляться за нами в політиці. Не розуміли ми того, що в політиці не грає ролі ніякий сентимент, а лиш інтерес, та що чехи саме на тій точці є мистцями.

Я вибрався в ту подорож з о. Василем Давидяком, з яким був тоді товаришем у консолідаційній політиці і який таксамо був адоратором чехів. Автім він був дуже приємним товаришем, що також заохочувало до тої спільної поїздки. Через Пешт і Відень, де задержалися по одному дневі, приїхали ми в Прагу одного гарного літнього пополудня. Того дня не оглядали ми вже міста, а пішли до народнього дівадля (національного театру), де була заповіджена святочна вистава в честь зїзду „Ustředni Matice Školska". Давали оперу Сметани „Dalibor". Будинок і виконання мало чим уступали віденській опері, а перевищали будапештенську. Ми вже не встигли добути карт вступу на сидячі місця і мусіли вдоволятися стоячим партером. Зате познайомилися там швидко з деякими чехами, які, почувши нашу славянську мову, самі зверталися до нас і з нами познайомились. Вони сказали нам, що по театрі сходяться учасники зїзду в реставрації Ходери, побіч „divadla", і запрошували й нас туди зайти.

Ми пішли до тої реставрації і застали там велике число гостей. Нас повитали окликами „Nazdar bratři Rusinom", а музика заграла в нашу честь... „Боже, царя храні". Розуміється, що цей привіт мені спеціяльно не був дуже приємний.

(Далі буде.)

на нашу думку — стрінуть усі з великим признанням. Давніше лише спортовий дорост того краю, що на його терені відбувалась олімпіяда мав змогу оглядати й подивляти спортові осяги олімпійських змагунів. Дорост інших народів не мав цієї нагоди. Цим разом німці запрошують трицять молодих хлопців спортового нарибку від 15—18 літ і постільких спортових інструкторів з кожного народу, що братиме активну участь у світовій олімпіяді 1936.

Ще тільки короткий час ділить нас від інтересної імпрези, що нею є завжди світова олімпіяда. Уже незадовго з'їжджатимуться до столиці Німеччини найкращі з найкращих кожного народу, щоб у шляхотному змаганні засвідчити про силу духа і фізичну справність своєї нації, щоби бути першими — перемогти й вертатись до рідного краю з лавровим вінком слави й перемоги. І мимоволі насувається питання, коли серед державних прапорів, що маятимуть на щоглі змагової площі, залопоче гордо жовтосиній прапор?!

З. К.

Надзвичайні Загальні Збори
Ревізійного Союзу Українських Кооператив.

(Докінчення.)

Після ухвалення § 44. в справі скількости членів Дирекції РСУК та часу, на який вибирається Дирекція, **дальші параграфи приняли Збори майже без дискусії одноголосно.** Статуту як цілости, не переголосували, тому що завданням Зборів було принятн тільки зміни в поодиноких параграфах існуючого статуту.

Другою точкою порядку дня Загальних Зборів була **резигнація Ради РСУК.** На останнім своїм засіданні перед Заг. Зборами рішила Рада РСУК зрезигнувати в цілости, щоб заманіфестувати свій біль і спротив проти обмежения прав Ревізійного Союзу Українських Кооператив та проти деяких вимог влади щодо зміни статуту. Резигнацію проголосив на Зборах голова Ради **інж. Ю. Павликовський.** Загальні Збори вислухали слів інж. Ю. Павликовського з глибоким почуттям поваги хвилини. Після того забрав слово **дир. І. Мартюк,** який в коротких словах поставив внесення, **щоб Заг. Збори не приняли резигнації Ради,** а доручили їй дальше вести справи Ревізійного Союзу Українських Кооператив та боронити інтереси української кооперації. Присутні **приняли внесок через аклямацію.**

До точки запитів та внесків забрав голос **дир. О. Луцький.** Він поставив внесок, щоб Загальні Збори, як ширші збори РСУК без участи представників братніх кооператив з Волині, Полісся, Холмщини та Лемківщини, **висловили привіт усім б. членам РСУК, які мусіли виступити з Т-ва,** та завізвали їх устоятися в часі бурі і витревати при рідним кооперативнім прапорі. Цей внесок пройшов теж одноушно.

На цьому інж. Ю. Павликовський закінчив Збори короткою промовою, в якій підчеркнув, що не статут, а кооперативний дух є найважнішим у кооперації і коли дух нашої кооперації буде сильний, то не боїмося ніяких ударів, вони не знищать нашого духа. „Спільними силами до добра і краси" — звучить наше гасло, а що ми уважаємо за добро і красу, того ніхто нам не буде диктувати.

глядає, що цей податок, себто відсотки від проволоки зменшується, до 3/4 проценту, але ці три четверті проценту так купштовно примінюється, що платник не буде мати жадної пільги.

Прийшла черга і на нові консумційні податки, а саме на податок від вутлевого квасу. Вуглевий квас уживається до виробу содової води і всяких лімонад. Бистре око скарбовика доглянуло, що літом пють люди чимало содової води, отже давай новий податок. Фабриканти содової води не будуть платити безпосередньо податку за воду, натомісць платити будуть фабриканти вувлевого квасу. В дійсности заплатить за все ніхто інший, тільки консумент.

Новим джерелом податку має бути т. зв. „скарбовий цукор", вироблюваний з крохмалю, а який уживається до фабрикації чоколяд і т. п. виробів, отже новий консумційний податок. З цього бачимо, що міністерство скарбу пильно шукає за джерелами доходу і обтяжує новими податками все, що лише дасться.

На скарбовій комісії в дні 26. лютого 1935. р. в імені Української Парляментарної Репрезентації займав критичне становище до нових тягарів пос. *З. Пеленський.*

У найближчому часі прийде під обради сойму ґрунтовий податок, який поважно обтяжить наше селянство.

Такто сповнилися заповіди, що не буде нових податків...

З. П . . . кий.

КИТИЦЯ НОВИХ ПОДАТКІВ.

Цьогорічна дебата над буджетом міністерства скарбу була дуже характеристична і цікава. Це перший раз у дебаті над буджетом згаданого міністерства деякі проурядові посли стали були в позі опозиціонерів. Були хвилини, коли на буджетовій комісії не хотілося вірити, своїм ухам, що говорив референт і комбатанти з ББ про податки, про їх стягання, про екзекуції а вкінці про конечність примінення податків до змоги платности податників. Ґенеральний референт буджету пос. Медзінський був перший, що промовляв за конечністю упорядкування податкових справ, а ще більше відчувалося в його слів, що досить маємо вже податків і нових вже не можна накладати. Міністр скарбу у своїх промовах мав теж подібну нотку.

А всеж таки дефіцитовий буджет треба латати і та латка мусить бути дуже поважна, отже мимо всіх запевнень зараз по закінченні дебати в соймі прийшли на черґу нові податки. Маємо і цілком нові податки, є й деякі доповнення старих. І так під обради комісії прийшла новелізація доходового податку, яка тим разом звернена головно проти заграничного капіталу, інвестованого в різних підприємствах у Польщі. Це податок званий популярно в соймових кругах „жирардівський податок". Історія Жирардова всім відома. Це французьке велике капіталістичне підприємство, яке зуміло через довгі літа для своїх акціонарів-французів приносити великі користи. Все було добре, як довго політичні відносини між Польщею і Францією були добрі. Ніхто того не бачив. Нараз сталося інакше, Жирардів став предметом пильного ока уряду, а вслід за тим і прийшли тяжкі консеквенції. Отже новий податок доходовий є звернений проти тих заграничних підприємств, які ведуть діло в той спосіб, що їх біляпси в Польщі є дефіцитові, отже не можуть платити податку, а дивним дивом їх акціонарі за границею дістають високі дивіденди. Тому то за цим податком голосували не лише бебеки, але й польські спозиційні партії. Чи по тій ухвалі не зачне з Польщі утікати закордонний капітал — не знати.

Черговим новим податком є зміни приписів про стемплеві оплати. Це новелізація дотеперішніх приписів стемплевих оплат у тому напрямку, що винайдено ще цілий ряд можливостей обтяжити стемплями правні ділання, які досі були вільні від стемплів. Отже прийде нова стемплева благодать.

Дальший податок, це побирання відсотків від залеглостей державних податків, як також усіх інших публичних даним. На перший погляд ви-

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Суд у Відні засудив на кару смерти 22-літнього Антона Прібавера, який у вересні м. р. стріляв зі засідки до поліціянта. Присуд виконали.

— Канц. Шушніґ і мін. Берґер-Вальденеґ покинули Льондон.

— Конфронтація арештованих терористів за вбивство короля Олександра не висвітлила пріз виша таємної жінки білявки, яка розмовляла з убивником короля Келеменом напередодні вбивства. Поль Бонкур, оборонець югославянської королеви міркує, що підчас цієї стрічі устійнили подробиці атентату на югославянського короля.

Швидкий розвиток летунства
у Франції.

ВЕЛИКА ПРОМОВА МІНІСТРА ЛЕТУНСТВА.

ПАРИЖ, 27. 2. ПАТ. Синдикат провінційних журналістів гостив сніданням міністра летунства ген. Денена, який у довшій промові зясував теперішній стан французького летунства. Летунство добре зорганізоване. Тепер роблять теж зусилля, щоб видосконалити будову та механізм літаків. Цього року французьке летунство буде змодернізоване, в 1936 р. займе воно передове місце світа. Більшість гонячих літаків і бомбовозів літає зі швидкістю 300 км. на годину; недавно вони літали зі швидкістю 160 км. Обсяг ділання поширився на 2.000 км. Мусимо бути приготовані, що в роках 1937-38 гончі літаки осягнуть швидкість 500 км. на годину, бомбовози і літаки, які летять на розшуки, швидкість 350 до 400 км. Міністер висловив своє вдоволення з розвитку торговельного летунства. Франція має 800 приватних літаків. При кінці міністер підніс важливу ролю преси для пропаґанди летунства.

ЗАКОН ПРО ПРОТИЛЕТУНСЬКУ ОБОРОНУ.

ПАРИЖ, 27. 2. ПАТ. Французький уряд зголосив у палаті послів проєкт закону про побільшення військових прав з метою запевнити протилетунську оборону і відповідно вишколити військову обслугу. Вишкіл обійме військових другої резерви, яка відбуватиме 12-денні спеціяльні вправи. Вправи першої і другої резерви не можуть тягнутися довше ніж 7 тижнів.

—o—

Відчит мін. Саймона у Парижі.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецька преса широко пише про задуманий приїзд мін. Саймона до Берліна, де з канц. Гітлером і німецькими державними мужами мін. матиме змогу обговорювати низку проблем, які цікавлять не тільки Німеччину і В. Британію, але й інші держави.

ПАРИЖ, ПАТ. По дорозі до Берліна мін. Саймон зустрінеться у Парижі з мін. Лявалем 28. лютого ц. р. Політичні кола запевняють, що Франція далі піддержує східний пакт, в якому не візьме участи британський уряд. У Парижі мін. Саймон матиме відчит про парляментарний устрій в Анґлії. Одночасно відбуде наради з прем. Фляндоном і мін. Лявалем і щойно тоді відїде до Берліна.

Будова твердинь у панамськім каналі.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Комісія марінарки у палаті репрезентантів приняла 14 голосами проти одного проєкт, який уповажнює департамент марінарки виконати програму зміцнення морських баз у смузі панамського каналу. На цю ціль призначила комісія 38 міліонів долярів. 15 міліонів призначила комісія на будову корабельних варстатів у Перль Гарбур, де є порт для підводних човнів і гідроплянів.

—o—

З польської преси.

„Світ прямує до націократії....“

Під повищим наголовком находимо у варшавському „Бюлетині Польсько-Українськ-ому“ з 24. ц. м. першу частину знаменитої статті нашого вченого соціольоґа, відомого дослідника національних рухів, Г. О. Бочковського. Звертаючи увагу на ту статтю у редакційній примітці, Редакція „підкреслює глибокий характер її тла“. Стаття дійсно глибока, та одночасно жива і цікава та належить до публіцистики найвищої кляси.

Автор переводить тезу, що всупереч зовнішнім проявам омніпотенції держав, та всупереч активності інтернаціональних течій, світ змагає до всевлади народів. Цю тезу переводить автор дуже послідовно, орудуючи численними цитатами ріжних політиків та вчених та найбільш переконливими доказами сучасної міжнародньої дійсности.

„Повоєнний світ стоїть перед дилемою: держава чи нація“ — так розпочинає свою статтю О. Бочковський. „Держава і нарід боряться за політичну супрематію вже від майже 100 літ. Романтична „Молода Европа“ (1834.) розвязувала ту проблему дуже просто: кожний нарід має бути державою, — кожна держава народом. Практична політика виключає, бодай у новочасному ході історії, таку 100-відсоткову ідеальну розвязку справи. Визначний австрійський національоґ К. Реннер вважає, що тої політичної рецепти не можна здійснити.“ Він каже, що дилема держава-нація, це свого роду політична квадратура кола. Підчас всесвітньої війни кинено й загально признано гасло, ба навіть право самовизначення народів. Нова Европа — вислід тої війни — невідхильно доказує, що навіть те гасло не є універсальним засобом на загоєння вище згаданого конфлікту. Бо мирова конференція знехтувала правом самовизначення супроти численних народів. І нові політичні кордони аж надто легковажать собі національну засаду як державно-творчу. Яскравим доказом цього можуть бути 40 мілонів національних меншин у нинішній Европі. Правда, їх менше, в порівнанні з тим, що було перед 1914. р. Але безумовно їх ще забагато супроти всіх деклярацій, що остання війна була ведена за визволення поневолених народів, які боряться за свою волю.

Отже не дивниця, що саме у Новій Европі ми є свідками стихійного вибуху націоналізму, який ірляндською та македонською методою реалізує право самовизначення тих народів, яким у Парижі в 1918—19 рр. затріснули перед самим носом двері. Оскільки перед війною Ірляндія і Македонія були виїмком, то нині вони є типом самостійницького руху. Одні бачать у тому розшалілому націоналізмі найбільшу небезпеку для европейської культури. Нпр. відомий анґлійський письменник Г. Г. Уелс, що у свому „Нарисі всесвітньої історії“ без застережень осуджує національну ідею. „Світ суверенних народів — каже він у тому творі — є синонімом світа вічної деструкції; є світом держав, що вічно воюють або готовляться до війни“. Його земляк, визначний фільософ Б. Руссель також рішуче поборює сучасний націоналізм, вважаючи його „найбільшою небезпекою, яка загрожує нинішній цивілізації“, — „грізнішою від заразм, війни і голоду“. Інші знову від Г. Мацціні до Т. Г. Масарика бачать у національній ідеї найбільш живучу засаду новочасної історії Европи.

„Отже де правда і що діяти?..“

Після такого вступу автор подає короткий нарис розвитку розвитку національної ідеї від молодої демократії і гуманітаризму Гердера, через перипетії державного централізму (царсько-російський дивогляд „єдіной недѣлимой“), через гасло „хай кожна держава буде одним народом“ (пруський гакатизм), молодо-европейський революціонізм, — до реґенерації народів (балтійські, балканські, Фляндрія, Катальонія, Баскія, Україна). Дуже цікаві інформації автора про процес ународовлення зденаціоналізованих міст. Так само цікаві уваги, що переводять анальоґію поміж боротьбою між державою і церквою у середніх століттях та державою і народами у нинішніх часах. Автор переконаний, що так як теократія мусіла після первісних перемог вступитися перед натиском держави, так само держава напевне буде відсунена напором національних сил.

Чергові дві частини статті О. Бочковського присвячені реґенераційному процесові азійських та африканських народів. Для нас і всіх інших читачів особливо цікаві уваги про явище відродження чорних народів африканського континенту, бо про це доходять до нас дуже рідко якінебудь відомости. Автор покликується на фахівців у цій ділянці, на „афрільоґів“, та цитує розмову париського „Тану“ з одним камерунцем наперед трьох літ: як той камерунець пояснював ріжницю поміж назвою свого народу та свого племени і палко протестував проти поведінки Европи, яка узурпує собі право накидати щоякийсь час чорним народам нових панів, іншу европейську мову й інші звичаї даного нового европейського пана.

Кінчає ту частину своєї статті автор уваго під адресою відомого пропаґатора Паневрови Калеґрія, який половину західної Африки зарезервував для европейських народів: нині живою є радше ідея Пан-Африки, у розумінні гасла „Африка для африканців“ і народи африканського континенту будуть щораз палкіше боротися за здійснення того гасла. Нічого казати про його утопійний характер, коли пригадати „утопію“ сіонізму: хто міг припускати, що ірреально-утопійній теорії Теодора Герцля перетвориться у реальне творення національної держави жидів у Палестині?!

В обличчі безробіття.

Брюсселя, лютий 1935.

Під теперішню хвилю Бельґія стоїть перед проблемою, що робити з 344.000 армією безробітних, з того 50 до 60 тисяч молодих людей повижче 25 літ. Питання безробіття є питанням дня. Синдикальні каси вичерпуються і не краще мається справа з державною допомогою, на яку також числять безробітні чужинці.

Всі державні і приватні орґанізації з харитативною програмою заняті питанням „що дальше робити“, а найболючіше, це питання молодих. Вони діткнені крізою, не можуть набувати професійного знання і їхні ряди деморалізує безділля, найбільше небезпечний чинник. Вслід за тим і туберкульоза не жаліє молодих сил.

Коли поглянемо на сусідів Бельґії, то побачимо, що вони в ріжних формах стараються запобігти безробіттю. Можна сказати, що анґлійське і французьке законодавство перше зрозуміло небезпеку безробіття і тому впровадило обовязкове професійне навчання для своїх молодих громадян.

Одним із досягнень нац.-соціялістичного уряду в Німеччині це формація орґанізмів, яких завданням є з одної сторони дати працю безробітній молоді обох полів, а з другої збувати продукцію, зробуту їхньою працею. Перед останніми двома місяцями (на основі статистики Міжнар. Бюра Праці в Женеві) окремі товариства зуміли дати приміщення 25.000 безробітним. Досі працю уважали в Німеччині чимсь вільним, але сьогодні справа прибрала інші форми; хто хоче жити, мусить працювати. Уряд зніс запомоги, але зорґанізував безробітних у кадри і в міру спроможности йде їм на поміч.

Коли читати бельґійську пресу, то видно і в Бельґії заклопотання питанням безробітної молоді, але розвязки проблеми поза засіданнями такого чи іншого товариства не видно.

Як усюди так і тут можна розріжнити ініціятиву від держави з цілим її апаратом, і від приватних установ.

Всі хотіли би в якнайкоротшому часі розвязати це болюче питання, яке відбивається на моральній стороні громадян і загальнім добрі держави. Король покликує до життя Найвищу Раду Загального Виховання (Консіль Суперієр д'едукасіон популер) з програмою закладання професійних шкіл, при співпраці льокальної влади і вже іструючих установ. Тепер уряд уділив нових субвенцій на будову доріг і інсталяції водопроводів і в цей спосіб хоче бодай частинно запобігти безробіттю. Знова допомогові видатки Національного Фонду Кріви переходять в останіх двох роках міліярд франків річно.

І так на перший погляд мається враження, що в Бельґії нема кінця безробіттю. Одначе економіст, проф. Baydhuin доказує, що мимо всього стан кращає; число безробітних на основі ост. статистичних даних, меншає з останнім роком. І так тепер Бельґія числить 344.000 безробітних, з того 193.000 комплєтно, а 151.000 частинно, коли в зимі 1933—34 це число переходило 401.000 осіб.

Щодо приватної ініціятиви, вона має гарні успіхи. Соціялісти перші хотіли запобігти лихові, але з хвилиною дефіцитового біляису їхньої установи „Банк де Травель“, вся соціяльна праця устала, хіба, що ще синдикальні каси істнують. Комуністи також хотіли своїми кличами і демаґоґією допомогти робітничій клясі, але чисельно малі, лише 40.000, тому довго не вдержалися.

На увагу заслуговує оригінальна, на мою думку, ініціятива У. О. С-а (Орґанізація Робітничої Католицької Молоді), якої завданням є викінчення інтелектуального обличчя молодого робітника, вплив на його виховання і в міру потреби матеріяльна допомога. Тамтого року за надбані гроші закуплено в Турнепп коло Льєжу більшу фарму і там тепер живуть безробітні члени, яких число вагається між 60 а 100. Правді це покищо експеримент і його ініціятори глядять на будуччину цього засобу з великою резервою. Одначе треба признати, що помисл не злий.

В. Казимира.

Заворушення комуністів у Мадриді.

МАДРИД, 27. ПАТ. Офіційний комунікат каже, що вчорашні заворушення у Мадриді викликали комуністи, які напали на поліцію. Один з ранених комуністів помер. Офіційні кола заперечують начеби вулицями міста переїздив учора самохід, з якого стріляли скорострілом до прохожих. Ця поголоска повстала тому, що кількох комуністів втікало самоходом вулицями Мадриду.

Наради мін. Ляваля з послами

Малої Антанти.

ПАРИЖ, 27. 2. ПАТ. Мін. Ляваль відбув учора нараду з послами Юґославії, Чехословаччини і Греції та поінформував їх про хід нарад з австрійськими міністрами, в першу чергу про наддунайський пакт. При цій нагоді посол Юґославії Спалайкович і чеський посол Осускі зясували міністрові погляди своїх урядів на цю справу. Нині мін. Ляваль мав нараду з румунським послом

Панама не приймає паперових долярів.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Державний департамент рішив заплатити чергову сплату республиці Панама за користування панамським каналом у квоті 250.000 паперових долярів. Республика Панама не приняла цієї сплати

—o—

Італійські війська напливають далі до Африки.

РИМ, ПАТ. Аґенція Стефані повідомляє про чергову висилку війська і воєнних матеріялів до східної Африки. В найближчих днях у Неаполі буде готова до відїзду дивізія Ґавінана. Крім того уряд змобілізував дві чергові дивізії, які вишле до Африки.

Компроміс Абісинії з Італією.

Абісинський шарж д'афер одержав перед двома днями телеграму від свого уряду, що Абісинія годиться на створення невтральної смуги на кордоні Сомалі. Про свою згоду абісинський уряд повідомив теж команду італійських військ у Сомалі ще в дні 12. лютого ц. р.

Велика промова прем. Козловського.

На нинішнім засіданні сенату прем. Козловський виголосив велику промову, в якій подав напрями праці уряду. На вступі згадав, що теперішний уряд продовжує політику колишніх урядів.

Заявив, що метода боротьби уряду з господарською скрутою є правильна, бо уряд стає на становищі, що скруту може побороти тільки власними силами.

Одною з напрямних уряду — це позитивна співпраця зі закордоном у вимінї товарів та рухові капіталів. Не змарновано пять літ зусиль у боротьбі зі скрутою.

НОЖИЦІ ХЛІБОРОБСЬКИХ І ПРОМИСЛОВИХ ЦІН.

Буджети держави, підприємств і варстатів та приватних осіб корчились і їх обмежували. Одначе зусилля уряду не дали позитивних наслідків в одній ділянці, а саме істнують ножиці між цінами на хліборобські і промислові товари. Уряд змагає до підвишки цін хліборобських продуктів. Тому веде інтервенційну акцію на збіжевім і мяснім ринку та шукає нових ринків збуту для хліборобських продуктів. Торговельні договори з В. Британією та Еспанією є хліборобськими договорами. До Німеччини теж вивозиться більшу кількість збіжа. Промисл оживлює краєвих сирівців, акція за віддовженням хліборобства починає давати успіхи.

ОБНИЖКА ЧИНИТЬБ ХЛІБОРОБА.

Але ці заходи за малі, бо хлібороб незважаючи на обнижку цін мусить сплачувати далі свої дотеперішні грошеві зобовязання. Тому недоїдає і випродує свої продукти на заплату своїх зобовязань.

Спеціальна фінансово-віддовженева комісія працює над обниженням грошевих чинитьб хліборобства. І так скреслять готівкові чинитьби хліборобства на суспільні обезпечення, обмежать самоуправні податки, які є нестерпним тягарем для селянства. Премієр називає т. зв. вирівнуючий податок від недобору податком дурноти і недбальства керманичів самоуряду-вання.

На громади накладають безосновні чинитьби. Величаві шкільні будинки будують за гроші, стягнені секвестратором з дочисленням кар і коштів екзекуції. Все те придавлює важким тягарем зубожіле село.

ЗАГОНИСТІСТЬ БУРМІСТРІВ.

Премієр заявив, що буде поборювати підвишку самоуправних буджетів і домагатись значної обнижки. За високі буджети є в багатьох випадках наслідком загонистости бурмістрів і погоні за популярністю.

ШАРВАРКИ.

Необхідні праці на селі, дороги, школи і меліорації задумує уряд сперти на праці для загального добра. Тому уряд вносить до сойму новий закон про шарварки.

ПОДАТКІВ НЕ ЗМІНЯТЬ.

Зате не буде обнижки податків з якими залягають у Польщі на квоту 1.300 міліонів. Зате уряд прийде з допомогою совісним платникам, які платили останні два роки. Таким податникам уряд скреслить 70 відсотків залеглих податків, а решту 30 відсотків розложить на догідні сплати. З цих полекш не будуть могли користати платники, які залягають і не платять податків. Від них стягатимуть податки екзекутори.

Полекші для совісних податників обіймуть не тільки державні податки, але також самоуправні та до суспільних обезпечень.

ОБНИЖКА ЦІН.

Уряд буде змагати далі до обнижки цін промислових виробів. Промисловий капітал змагає забезпечити собі дохід творенням трестів і картелів, обмеженням продукції, словом опануванням зорганізованого кредиту. Всі свої втрати намагається перекинути на хліборобство. Тому повстало нерівномірне відношення між цінами на хліборобські і промислові вироби. Повстали т. зв. ножиці. За великий дохід промислового капіталу доводить до зросту безробіття, яке — побіч хліборобства — є другою грізною небезпекою для світа. Премієр заповідає боротьбу з метою піднести загальний добробут.

ЗМІНА СУСПІЛЬНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ.

Премієр заявив, що започаткована зміна закону про суспільні обезпечення відбуватиметься далі. Новеля до цього закону звільнила коло 170 тисяч осіб від примусу обезпечення. Дійде теж до зміни обезпеченевого лікування, яке коштує тепер коло 100 міліонів річно.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЗИЧКА 150 МІЛІОНІВ.

Уряд розпише інвестиційну позичку на 150 міліонів золотих, з яких 50 міліонів призначить на будову доріг, 50 міліонів на реґуляцію рік, решту на інші господарські інвестиції. Гроші з цієї позички не підуть на покриття недобору буджету.

Таким чином вдасться побороти власними силами господарську скруту.

Станиславівський воєвода про перебудову устрою громад.

Аґенція „Всхуд" подала деякі уступи з обширного інтервю станиславівського воєводи З. Ягодзінського для „Курєра Пораннего" з Варшави про перебудову устрою громад у станиславівськім воєвідстві.

Воєвода заявив, що при громадських виборах у 86 прц. громад зголошено тільки одну компромісову листу. Компроміс заключили свідомо, без натиску, хоч під впливом адміністраційної влади — додав воєвода.

Польська інтеліґенція на селі, врештою дуже нечисленна, у станиславівськім воєвідстві співпрацювала річево при перебудові устрою громад. Українська інтеліґенція поділилася. Більшість цієї інтеліґенції з довірям співпрацює з адміністрацією. Меншість, головно молодь, поставилася зовсім неґативно. Одначе ця меншість не має ніякого впливу на хід подій.

—o—

Велика контрабанда паперців до папіросок.

АТЕНИ, 27. 2. ПАТ. Грецьку громадську думу схвилювало викриття великої афери контрабанди паперців до папіросок, яка державний скарб наразила на шкоду 100 міл. драхм (5,000.000 зол.) Виявилося, що директор департаменту жества господарки Рамос у порозумінні зі шефом виділу боротьби з пачкарством Серафосом давав дозволи на привіз великих скількостей паперців, заборонених врештою строго розпорядком грецького уряду. Слідство викрило крім того кільканадцять подібних справ, які наразили державний скарб на великі втрати.

Смерть 29 людей у фабриці олівців.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Аґ. Райтера повідомляє з Москви, що в одній з найбільших фабрик олівців був вибух, у якому згинуло 29 людей. Пожежа, що опісля повстала, знищила зовсім фабрику. Вогонь захопив і 4 сусідні будинки, які згоріли. Вибух наступив у рурі зі згущеним повітрям і пробив 3 стелі. Нар. комісар вн. справ веде слідство. Раненим робітникам, яких є 300, дали відпустки.

ВИБОРИ НА МІСЦЯХ.

ВИБОРИ ДО ВОЛОСТЕЙ У ЛІСЬКІМ ПОВІТІ.

1. Воля Мигова — 12 радних: 10 українців, 1 поляк, 1 жид.
2. Балигород — 16 радних: 7 українців, 8 поляків, 1 жид.
3. Тісна — 16 радних: 11 русинів*), 4 поляки, 1 жид.
4. Волковия — 16 радних: 2 українці, 14 поляків (!).
5. Лісько-Село — 16 радних: 6 українців, 2 русини, 8 поляків.
6. Гічва — 16 радних: 7 українців, 1 „руский", 8 поляків.
7. Ванькова — 16 радних: 2 українців, 5 русинів, 9 поляків.
8. Угерці — 16 радних: 7 українців, 9 поляків.
9. Лукова — 16 радних: 1 українець, 8 „руских", 7 поляків.
10. Лютовиська — 16 радних: 8 українців, 5 поляків, 3 жиди.
11. Поляна — 12 радних: 6 українців, 5 поляків, 1 жид.

Бракує даних з устрицької округи.

ВИБОРИ ДО ГРОМАДСЬКИХ І ВОЛОСНИХ РАД У ТОВСТЕЧЧИНІ.

Вибори до громадських і волосних рад у Товстеччині добігають кінця. Наш біланс представляється дуже сумно. Хоч українці всюди готові були йти на чесний компроміс, не все і не всюди вдавалося переперти наших свідомих селян до рад. При укладанні компромісів з польської сторони головну ролю грали місцеві учителі, в більшости греко-католики, нині елемент наскрізь ворожий для інтересів села. Свідоміших селян не хотіли приймати на листу, виявляючи при тім, що лІпше їм мати радних неграмотних і сумнівної вартости. Де ми хотіли скласти свою листу, там звичайно її уневажнювано і до вибору не приходило. Чи великий хосен буде з таких і з так вибраних радних?

Цікаво відбулися вибори до волосної ради в Дорошівці, де кандидував сам предсідник волосної виборчої комісії, учитель Годованець, греко-кат. (ББ.). Предсідник, лісничий фундації в Шутромницях, конче хотів, щоб Дорошівка вибрала Годованця, одначе ціла виборча колеґія, як українці, так і поляки, була проти нього. Нашу листу спершу принято, другу укладано від год. 11. до 3. попол.; а коли наші ніяк не хотіли мати радним такого представника, предсідник уневажнив нашу листу, не подаючи ніякої причини; сказав, що це урядова тайна... Розуміється, внесено рекурс, бо зайшло явне зломання закону. Чи він що поможе, покаже будучність.

У відповідь на протести клюбу ББ. у соймі, начеби при виборах нікого не страшено Бере-

*) Увага: „руські" — кацапи зорганізовані; русини — темники.

вою, можна подати факт, що **секретар кола ББ. у Сверликівцях, Маріян Ільницький**, прилюдно казав, що кожний, хто буде на іншій листі, як проурядовій, піде до Берези.

Як з дотеперішньої практики у нас виходить, ледви чи хто з українців зможе бути вибраний війтом, навіть у тих волостях, де українське населення творить 95 проц. усієї людности.

ВИБОРИ В КРАСНІМ.

До збірної (волосної) громади Красне належить 12 громад, що вибирають 20 радних. Дня 16. лютого ц. р. були вибори. З нашого боку все було як слід підготоване. На запрошення місцевого комітету перед виборами зїхалися 12. ц. м. майже всі радні-виборці з 12 громад, і українці (95), і „старорусини“ (40). Прибув також запрошений із Золочева делеґат П. К. Н. д-р Р. Олесницький.

В дуже річевій і поважній дискусії виявили вибрані громадянську зрілість, зрозуміння ваги хвилини та висловили однодушну думку: піти солідарно до голосування на одну лісту, бож тут річ в обороні спільних усім хліборобських інтересів. Ґрупами, село за селом, всі виборці зі всіх 12 громад заявили, що віддадуть голос на одну спільну лісту і до лісти подали з кожного села своїх кандидатів, при чому кожна ґрупа дала запоруку, що всі підуть одною лавою. З кожного села увійшов 1 кандидат на чільне місце до лісти. Стопроцентова певність вибрати 12 радних!

Прийшов день виборів. Зголосили лиш 2 лісти: українську (ч. 2) і польську (ч. 1). Само голосування переходило правильно та поважно. Та не так скрутиня. Сталося чудо. Предсідник виборчої комісії, секретар золочівського Повітового Виділу Білас, перевів обрахунок відданих голосів ось в який спосіб: по скінченім голосуванні висипав з урни коверти з картками відданих голосів на стіл, перечислив, зложив на 5 купок і опісля брав коверту за ковертою, клав під стіл на коліна, під столом отвирав, проголосив число лісти й умить клав картку на стіл числом наспід. Ніхто з присутніх, не то виборців, але навіть два інші члени виборчої комісії не мали найменшої змоги побачити число лісти на картці. Тільки в одному випадку повновласник української лісти (ч. 2) о. Василь Навроцький, що сидів близько стола, зазрів, як предсідник підніс зпід стола картку до гори, нехотячи звернув її в той саме бік і проголосив число 1, хоч о. В. Н. бачив виразно 2.

Вислід, проголошений предсідником, такий: **234 відданих голосів, з того 3 неважні, 166 упало на ч. 1, 65 на ч. 2; вийшло радними: 15 поляків і 5 українців.**

Подійсний стан (беремо під увагу неприявних, а саме кількох хорих на ґрипу і втечу з Красного перед самим голосуванням двох виборців з Куткора: о. Монцібовича і його дружини, знаної „госпожі“ Олімпії, призначених на розбиття спільної листи, що їм не вдалося) був такий: **голосуючих 231,** з того ліста ч. 2 го**лосів 132, радних 12, — ліста ч. 1 голосів 99, радних 8.**

Повновласник української лісти, навівши ту помилку з картками, що її бачив, підніс неправильний спосіб відчитування карток і зголосив до протоколу протест проти помилкового й незгідного з дійсним станом висліду виборів.

Письменний протест також вже внесений. Підписало його 110 (стодесять) радних-виборців із заявою, що кожної хвилини присягнуть, що голосували на лісту ч. 2. Побачимо, що з того вийде.

Плєнарне засідання сенату.

ВАРШАВА, 27. 2. ПАТ. Нині відбулося плєнарне засідання сенату, присвячене дискусії над преліминарем буджету на 1935-36. На засідання прийшли члени уряду з прем. Козловським, голова Найвищої Контрольної Палати д-р Кшеменський, державні підсекретарі, посли і вищі урядовці.

Після заприсяження сен. О. Брамовської сенат вшанував память покійного сенатора Б. Лімановського.

Преліминар буджету реферував сен. Поплавський вказуючи на велике значіння новопідписаного торговельного договору між Польщею і В. Британією.

До важніших подій зачисляє референт декрет, який скасував сплату доляровою валютою і декрети про віддовження хліборобства. Тому вже тепер є деякі познаки поправи положення на селі. Буджет є реальний та ощадний. Недобір буджету покриє міністер скарбу короткотерміновими кредитовими операціями. По короткій перерві прем. Козловський виголосив велику промову. Опісля відбулася дискусія. Перший промовляв сен. Ґломбінський.

ЗАСУДИЛИ 16-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ.

САКРАМЕНТО (Каліфорнія), ПАТ. Тутешній суд засудив на досмертну вязницю 16-літнього хлопця, що вбив дві свої сестри, 6- і 7-літню. Він замкнув їх у ледівні й заморозив там.

—o—

НОВИНКИ

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, I. пов. Тел. 54-46. 595 108-?

— Маґазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 41—100

— З „Молодої Громади“. Четвер 28. II. засідання Ради год. 18, дискусія на тему мемуарів — год. 19.

— Піврічний попис елєвів Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові (вищі роки і концертовий курс) кляс: фортепяну, скрипки, сольо-співу і камерної музики відбудеться в четвер 28. лютого в год. 8. вечором у великій салі Муз. Т-ва, вул. Шашкевича 5. Вступ безплатний. Програма 50 сот. 1019

— З Українського Лікарського Товариства. У пятницю дня 1. березня в год. 19. відбудеться у домівці Товариства при вул. Підвалля ч. 7/I. відчит д-ра О. Філяса: Щеплення туберкульози у дітей.

— До ВП. Співробітників і Передплатників У. З. Е. З нагоди закінчення першої української енциклопедії В-во УЗЕ вважає за приємний обовязок скласти прилюдну дуже щиру подяку всім ВП. Співробітникам за їх щирий і жертівний труд для першої Української Енциклопедії, а всім ВП. Передплатникам за їх прихильність і підтрим В-ва УЗЕ своєю передплатою. Водночас Видавництво просить вибачення в усіх тих ВП. Передплатників, що давно вирівняли передплату і терпляче ждали закінчення нашої „Книги Знання“. Кінцеве слово Редакційної Колеґії в УЗЕ виясює причини припізнення цього закінчення. В-во-ж зі свого боку заявляє, що в запізненні УЗЕ винні чимало й ті Громадяни, що хоч приняли надіслані їм зшитки УЗЕ й ними користуються, не зложили й досі належитости за замовлений твір, не вважаючи на численні пригадки та нагімнення. Останній зшиток гасла „Україна“ ч. 28. розсилаємо з кінцем лютого цього року. До нього долучуємо приналежні до третього тому УЗЕ ілюстраційні таблиці й мапи, заголовний листок, спис співробітників УЗЕ та окремий зміст гасла „Україна“ й показник розміщених ілюстрацій і мап. Висилаємо все це тим ВП. Передплатникам, що вирівняли передплату або винні ще В-ву невелику квоту. Оправлений третій том, чи окладинку до того тому, почнемо розсилати в березні ц. р. в міру того, як готову оправу чи окладинку постачатиме нам палітурня, тимто просимо ласкаво не впоминатися в нас посилки третього тому до кінця травня ц. р. Всіх довжників В-ва УЗЕ просимо ще раз ласкаво вирівняти залеглу передплату й уможливити цим і В-ву вирівняти його великі зобовязання супроти авторів, редакторів, друкарень, папірні, клішарні, літографії, палітурні і т. д. і т. д. При цьому ще раз завважуємо, що третій том, чи власне решту зшитків УЗЕ доставляємо лише тим ВП. Передплатникам, що вирівняли або незаром уже вирівняють залеглости. Виправдування неплачення належитости за УЗЕ тим, що, мовляв, хто його знає, чи УЗЕ закінчиться, вже відпадає — тепер уже крайний час упорядкувати справу передплати. З кінцем грудня мин. року В-во повідомило окремим листом усіх ВП. Передплатників, що дальші вплати за УЗЕ треба посилати лише на адресу В-ва в Коломиї, чи то складанками ПКО число 504.201 (Власник конта: В-во УЗЕ в Коломиї), чи поштовими переказами на адресу В-ва. Тепер повідомляємо про це ще раз цим шляхом. З глибокою пошаною **В-во „Українська Заг. Енциклопедія“ в Коломиї.** 2—3

— Нова управа м. Перемишля. На засіданні міської ради в Перемишлі 26. ц. м. вибрано президентом міста Леонарда Хшановського, віцепрезидентом Стефана Виспянського. Лавниками стали: Стан. Влодек, Мих. Романовський, Влад. Бальдіні і Вільг. Гаспель.

— Пригадуємо, що дня 3-го березня в год. 3. попол. в салі Нар. Дому II. п. улаштовує Т-во Українська Захоронка **Дитячу костюмову забаву.** Костюми паперові, але можуть бути і з інших матеріялів. 1032

— Львів у цифрах. На основі урядових обчислень Львів мав з кінцем третього квартала м. р. 316.501 мешканців. Протягом трьох місяців заключено у Львові 747 подруж, з того 366 римо-кат., 197 жидів і 168 греко-кат. В тім же часі умерло 846 осіб, а вродилося 1.054 дітей, з того 543 хлопців і 511 дівчат. Перевагу мужеського полу над жіночим стверджує статистика вже від кількох років. Коли брати на увагу причину смерти, то найбільше мирають на старечий маразм (111), опісля на рака (107), запалення легенів (89), туберкульозу (75) і т. д.

— Свято 22. січня в Берліні. 22. січня уладила українська кольонія в Берліні, зґуртована в „Українській Громаді“, святочні сходини з приводу роковин проголошення незалежности України та злуки українських земель. Святочні сходини отворив в імені виділу „Української Громади“ проф. д-р Кузеля, що й виголосив перший з черги реферат про важну, а нераз недоцінювану ролю західно-українських земель, зокрема ж Галичини, в історичному розвиткові довговікових змагань до політичної незалежности й національно-культурної самостійности, спиняючись м. і. докладніше на маловідомих матеріялах про західно-українські змагання до всеукраїнського обєднання з кінцем XVIII. та в першій половині XIX. ст. (Лев Шептицький, М. Левицький, І. Могильницький, Гр. Яхимович, Л. Данкевич, Я. Головацький в „Ярбіхер фір слявіше Літератур (1846), маніфест „Головної Ради Руської“ і т. д.). В другому інтересному рефераті представив науковий співробітник „Укр. Наук. Інституту в Берліні“, д-р М. Антонович, психічні передумови проголошення незалежности України на Великій Україні. Свято закінчилося відспіванням національного гимну.

— Маґістрат не відповідає за лікарів. Найвищий суд рішив, що самоврядна влада не відповідає за шкоди, яких зазнали пацієнти в міських шпиталях наслідком хірурґічних заходів лікарів. Суд виходить із заложення, що лікарі, які ординують в міських шпиталях, є зовсім незалежні в уживанні засобів, якими розпоряджає лікарська наука.

— Платити за радіо. Дирекція почт і телеграфів пригадує, що радіофонічний абонамент є платний згори та впоминає власників радієвих апаратів до правильного плачення належних оплат. На випадок залягання абонентів з оплатами протягом кількох місяців відбере уповажнення на відборну радіостацію та стягне залеглости екзекуційною дорогою. Хто користується радієм без урядового уповажнення й оплат, наражується на карну відповідальність.

— Безробіття росте. Як обчисляє державний уряд посередництва праці число безробітних у дні 23. ц. м. дійшло до 517.476 осіб, виказуючи приріст безробіття в порівнанні з попереднім тижнем на 2.135 осіб.

— Помаранчі коштом продуцентів яєць. В останньому часі польські міста завалено помаранчами, які спроваджено переважно з Еспанії. Є це, як відомо, наслідок товарообмінної умови між обома державами, при чому в гру входять помаранчі та яйця. В 1935 р. Польща за помаранчі має вислати коло 65.000 скринь по 24 копи яєць. Які ціни платимо за помаранчі по містах, знаємо — на загал досить низькі. А які ціни дістаємо за яйця? Власне ця найважніша для нас справа не унормована. Знавці кажуть, що за скриню яєць (24 кіп або 1440 штук) осягнеться в Еспанії пересічно 65—70 зол. Коли зважити, що кошти опакування одної скрині і транспорту доходять до 18 зол., то продуценти яєць з тяжкою бідою дістануть 3 і пів сотика за штуку. Хто робить інтерес на цілій трансакції, річ ясна. Якщо міста мають багато розмірно дешевих помаранч, то тільки коштом селян, продуцентів яєць, які виходять з цілого інтересу з великими втратами. За одну помаранчу середньої величини, яку можна дістати за 25 с., продуцент яєць мусить дати 7 штук. Яка поживна вартість обох еквівалентів і кому воно вийде на здоровля, це інша справа!

— Грецьке вино і тютюн. На основі устійнення нових континґентів в обороті між Польщею і Грецією будуть імпортовані до Польщі крім грецьких овочів також вино і тютюн. В найближчому часі має надійти до Польщі 20 тисяч літрів вина. Тютюну мають спровадити 200 тисяч кг.

— За ОУН. Бережанський суд розглядав справу Василя Качоровського абс. 6-ої ґімн. класи, та Ів. Фіни, жонатого з Костенева, перемишлянського повіту, обвинувачених у поширюванні літератури ОУН. Качоровського засудили на 4 роки вязниці. Фіну на 8 місяців.

— **Ріки сплавають.** Зі звідомлень, які прийшли з трьох півд.-східних воєвідств, виходить, що всюди там, де ріки рушили, води сплавають спокійно, запор нема, а тимсамим тепер нема небезпеки великих виливів. На Дністрі під Заліщиками пливуть леди при стані води 2.15. Вода прибуває дальше.

— **Не буде врожаю на овочі.** Змінчива температура протягом цьогорічної зими і наглі морози спричинили великі шкоди в садах. Пучки овочевих дерев, взяті тепер під дослід, виказують, що деякі роди дерев вимерзли в 60 процентах. У східних воєвідствах потерпіли особливо сливки і черешні.

— **Кооператива задля збуту овочів.** В Заліщиках повстала кооператива власників садів, що має на меті зорганізувати збут овочів теплого Покуття. Головою надзірної ради вибраний ординат Черковський-Голеєвський з Висічки, а до ради увійшли предсідники повітових виділів із Заліщик, Борщева і Городенки.

— **Приватна суспільна обезпечальня.** Свого часу появилася вістка, що влада у Варшаві дала концесію на приватне товариство обезпечень на випадок недуги. До заснування т-ва причинилися головно лікарі. Як стверджує варшавська преса, приватна обезпечальня, введена в життя від кількох місяців, розвивається дуже добре і приєднала собі поверх 5.000 членів у Варшаві і провінціональних містах.

— **Лікар і пацієнтка перед судом.** В золочівськім окружнім суді розпочався процес, в якому на лаві обвинувачених знайшлися лікар д-р С. і Текля Ст. На основі акту обвинувачення до д-ра С. прийшла Текля Ст. і зажадала, щоби перевів на ній операцію, що стоїть у суперечности з законом. Д-р С. згодився і казав заплатити собі гонорар 70 зол. Після операції пацієнтка почула внутрішні болі і почала кричати, благаючи ратунку, а тоді лікар, побоюючись, щоби її крику не почули на вулиці, почав її бити, приневолюючи її до мовчанки. Опісля д-р С. не інтересувався більше хорою, такщо аж інший лікар спровадив її до дому й уділив їй лікарської помочі. З огляду на те, що підчас розправи виявилося дещо, що вказувало на ненормальний умовий стан обвинуваченої, суд рішив піддати її психіятричним дослідам і відложив розправу.

— **Арештовано душогубів з Мельниці.** Поліційні доходження в справі потрійного душогубства в Мельниці пов. Борщів виказали, що один із душогубів, яких було двох, утік з Мельниці до Волковець. До помочі поліції покликано військо. В часі погоні пострілено у ногу втікача, яким показався Архип Борчук, румунський підданий, що прийшов із Совітів у 1923 р. В останньому часі він був форналем Вайхсельблята у Волківцях. Його товариша, 50-літнього Дмитра Лопащука, що теж походить з Румунії, арештовано на третій день. Після злочину він укривався в ямі, прикритій соломою, що находилася під парканом. Тут він просидів 60 годин і аж голод та холод вигнав його звідтам. Вилізши із своєї криївки, пішов до сусідної хати і попросив їсти. Коли Лопащук покріпився сніданком, повідомлено поліцію, яка арештувала його. Лопащук служив теж форналем у Вайхсельблята. Оба душогуби признаються, що вбили троє осіб задля грабунку, але їх сполошено. Із зізнань Лопащука виходить, що він убив тільки одну особу, а Борчук дві.

— **Їдять менше чеколяди та цукорків.** На з'їзді фабрикантів цукорків і чеколяд у Варшаві при участі галицьких промисловців ствердили, що наслідком великого подешевіння помаранч значно впала консумція чеколяди й цукорків. Люди стали їсти менше солодощів не лише тому, що так багато навезли помаранч, але теж тому, бо вірять, що помаранчі мають лікувальну силу. Цукорничий промисл зажадав полекш при імпорті сирівця на зразок цих митних полекш, якими користуються помаранчі. Деякі промислові заведення, які фабрикують чеколяду та цукорки хочуть у звязку зі знижкою консумції солодощів обмежити час праці в своїх підприємствах аж поки не зужиють запасів. Можливо, що чеколядовий промисл одержить митні знижки.

— **Трагічні військові вправи.** Перед військовим судом у Варшаві розпочався процес у звязку зі смертю вояка Станислава Міщурка, що згинув на вправах піхоти з артилерією. Вправи були получені з гострим стрілянням, при чому піхота, наступаючи вперед, мала ховатися в ямах, вибитих гарматніми стрільнами. Один підстаршина, що командував гарматою, наставив підчас вправ так фатально віддаль, що стрільно вдарило в лінію піхоти і вбило Міщурка. Довідавшись про свою трагічну помилку, підстаршина відобрав собі життя. Військова влада, перевівши доходження, потягнула до карної відповідальности одного поручника, який станув перед судом під закидом недбальства.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Шкільна ґеоґрафія.

Ґеоґрафія добра річ. Без неї тяжко і в політиці і на відчиті і в купецтві і взагалом у житті. Скільки ми булиб анскали на тім, колиб чужі дипльомати знали ліпше ґеоґрафію східної Европи! А так: Ґаліція—Ґелія—Ґаліполі помішалося разом і — чорт бери.

Тому я дуже пильно вчився ґеоґрафії (п. дир. Коренець може посвідчити!) і свого сина намовляю, щоби її вчився. Підросте, прочитає враження з подорожей С. Яблонської і — ануж скочить на Курилі, Філіпіни, чи інші острови Соломона. З ґеоґрафічною підготовкою буде всюди як у себе дома.

Вчора приходжу до дому і бачу: зубрить мій син ґеоґрафію. Зубрить її по польськи і з польської книжки, бо такий припис. Але ґеоґрафія ґеоґрафією.

Беру в руки книжку. Автори: Т. Радлінський і Ґ. Вуттке. Відчиняю і очевидно шукаю за нашими землями.

„**W województwach wschodnich i południowych mieszkaią obok Polaków i Rusini**".

Щож — думаю — мешкають, з що русини, а не українці, то нехай буде і так. Адже й поляки мають дві історичні назви і німці люблять свою назву ґерманів. Важне, щоб табелі були вірні, щоб відсоток меншости не був лихварський! Бачу: дуже лихварський, але й тут не порадиш — конскрипція трохи, а панове Радлінський і Вуттке решту.

Читаю далі...

„**Rzeka Zbrucz jest granicą między Polską a Ukrainą Sowiecką**".

Ану, цікаво, хто ту Совітську Україну замешкує. Виходилоб, що теж русини... Отже ні! Совітську Україну замешкують заразісінько від річки Збруч — українці. Так і стоїть записане і так мають це визубрити не тільки молоді наші хлопці, але й поляки.

Високоповажані Панове Радлінський і Вуттке! На яких джерелах ви ласкаво опиралися? Можеб так ближче поінформували нас як стоїть справа з тими двома народами? Чи не взяли ви під увагу теорії комісаря „Народного Дому" у Львові?! Але вона ще не є науково обґрунтована і щойно жде на свого типа! А ви так похапцем „перешварцували" її крізь усі кураторії і подали молодому народові до вірування!...

Розумію тих, яким слово „українці" не може крізь горло перелізти, розумію тих, які держаться слова „русини", як пяний плота, але ви, панове: Радлінський і Вуттке стоїте поза межами розуміння.

До Збруча — русини, від Збруча — українці... Ні, не второпаю.

Або я зле вчився ґеоґрафії, або вам, панове, щось бракує.

Галактіон Чіпка.

— **З Польщі.** В Закопаному помер у шпиталі львівський лещетар Адам Токарж, що наїхав на дерево підчас змагань.— Перед краківським судом присяглих розпочався процес 13 комуністів, переважно жидів, що управляли комуністичну аґітацію серед війська.

— **Населення Палестини** з кінцем грудня м. р. дійшло до 1.191. 226 осіб. З того на жидів припадає 298.628 або 25 прц. Жидівське населення постійно росте завдяки безнастанній іміґрації. З Польщі виїздить до Палестини в найближчому часі 4.520 жидів.

— **Анґльосаси в Києві.** Московський академик Алексеєв написав історичну працю, в якій доказує, що анґльосаси приїздили до Києва в XI. столітті і довго там жили.

— **Троцкісти в Чернигові.** Контрольна комісія комуністичної партії звільнила зі служби начальника радієвого звязку в Чернигові. Одночасно виключено його та 11 його співробітників з партії та арештовано. Закидують їм, що використовували чернигівську радіостацію для групи троцкістів, до якої всі теж належали.

— **Примус ширити пиянство.** Щоби державний скарб мав більші доходи, в румунському міністерстві фінансів обмірковують плян зобовязати продавців алькогольних напитків до продажі означеної найменшої скількости спірту.

— **Студенти булочники.** Для боротьби зі студентською нуждою будапештенський союз студентів придумав оригінальний спосіб. Союз відкриває пекарню, в якій всю роботу, від замішки тіста до продажі готового хліба і булок, будуть виконувати студенти. Орґанізація будапештенських пекарів запротестувала проти такої конкуренції.

— **Вже грабують у повітрі.** В Каліфорнії поліція полює на першого повітряного бандита Кляренса Фрекета, який на висоті 1.000 метрів скочив зі свого літака до чужого апарату, який перелітав попри нього і транспортував велику суму грошей. Сміливий напасник приголомшив сильним ударом пілота й опанував апарат та гроші. Опісля Фрекет осів спокійно на землю, удався до Клемсо в стейті Мічіґен, убив і ограбив богатого місцевого громадянина, запакував трупа до валізки, яку забрав до самоходу і втік. Досі невідомо, де находиться перший повітряний розбишака.

— **„Майже наша мати".** В наших сторонах баби-повитухи бувають славні й попадаються в ґазети хіба за те, як котрій прийшлося післати за добрі гроші до раю якесь невинне янгелятко. А в Франції дожила мадам Віел із Аббервілю незвичайної слави. Недавно святкувала вона день, коли допомогла привести на світ 15-тисячну живу дитину. Цього рекорду дочекалася ця баба-повитуха після 50-літньої ревної служби французької патріотки. Захоплене її любовю до рідного краю населення домагається, щоби Франція дала їй з вдячности високе відзначення. А покищо прозвало свою славну бабу-повитуху „майже нашою мамою".

— **Вуйко Ґеза.** В Дебреціні помер недавно у 70-му році життя Ґеза Коніц, званий загально „вуйко Ґеза". Бувають і старші віком люди, що вмирають, а ґазети про нього нічого не пишуть. Але цей випадок виїмковий, бо він помер, а слава по нім не вмре, не загине. Він мав у своїм житті 161 двобоїв, 75 разів пістолями, і 86 разів шаблями. Зі всіх двобоїв вийшов побідно, а тільки раз, одніcінький раз його „відзели". Раз він упився й взявся до бійки з сімома офіцирами. Побив їх у двобоях одного за одним, аби знали й не пхалися, де молодці пють-гуляють. Раз питалися його, чого це він так часто бився. А він каже: „Всі зачіпалися зі мною. Я не провокував нікого, ані разу". Хто хоче, нехай йому повірить.

— **Під знаком соніщних плям.** Середньо-европейські метеорольоґічні стації повідомляють, що передбачується сильний південний вітер, який місцями прийме характер буревію. Одночасно передбачують на найближчі дні сильні маґнетичні бурі, що вплинуть шкідливо на маґнети при компасах, висильні радіостації та радієві апарати. Причиною цих атмосферичних заворушень є великі плями на сонці, які в найближчих днях зближаться до середини сонішного кружка і викличуть небезпечні атмосферичні наслідки на землі. Анґлійські корабельні підприємства остерегли свої пароплави, що компаси наслідком маґнетичних заворушень не будуть показувати докладно дороги. Заінтересувалися тим також лікарі, що рішили в найближчих днях обсервувати вплив соніщних плям на людський організм.

— **30 осіб згоріло.** На китайському кораблі, що їхав до Чін-Нам-По, вибухла пожежа й знищила цілий корабель. У вогні згинуло 30 осіб залоги.

— **Бунт індіян.** В селі Канкуґ у Мексику збунтувалися індіяни. Вони спалили будинок громадського уряду і вимордували все неіндіянське населення. Влада вислала військові відділи, щоби приборкали бунт.

— **Ріжні вістки.** Австрійський уряд рішив з огляду на тяжке фінансове становище продати деякі дорогоцінні рукописи з австрійських бібліотек; так напр. одну хроніку з XV. віку купує хтось у Мюнхені за 130.000 шілінґів. — У Москві після великих морозів запанувала тепла погода; за нею прийшла епідемія грипи. — Підчас бурі на Білім Морі потонув совітський човен і 12 осіб. — Одна німка, що виїхала з Баварії до Америки 70 літ тому залишила своїм баварським кревнякам 3.600.000 дол. — У Римі заснували окрему радіостацію, що даватиме лікарські поради для пасажирів на морі. — За останні 2 тижні в Еспанії було недужих на грипу 70 проц. населення. — У Парижі 300 найбільших інвалідів демонструвало на вулицях проти обнижки платні. — Цими днями продали у Парижі на прилюдній ліцитації за 21.000 фр. рушницю, яку подарував Наполеон І. султанові Селімові і за 8.150 фр. пару пістолів, які були влас

лістю Наполеонівського ґенерала Клебера. — У Ню-Йорку продали на ліцитації збірку листів Франциска I. і Люї-Філіпа за 1500 дол. — Пруський премієр Ґерінґ жениться в найближчому часі з німецькою театральною артисткою Еммою Зоненман. — Причиною катастрофи найбільшого в світі кермового бальону „Мекона" в Америці, як ствердило слідство, був саботаж. — Над Зл. Державами перейшов буревій, від якого згинуло кількадесять осіб. — Наслідком землетрусу на острові Креті згинуло 10 осіб, а 50 є ранених. — З причини грипи, яка шириться у французькій армії, відкликано військові маневри. — Понад Францію перейшов сильний буревій з громовицею і наробив шкоди на кількадесять міліонів фр. — У Відні страчено 22-літного Антона Прігабера, ґітлерівця, що стріляв із засідки до поліциста.

—o—

ДИВОГЛЯДИ.

ЩО ВІЛЬНО РАСИСТАМ.

Німецькі расисти признали після довгих нарад, що можуть заснувати секцію есперантистів-расистів, хоч винахідчик есперанто д-р Заменгоф був „неарійцем"

СЛОН ЯК ПОЖЕЖНИК.

У льондонському зоольоґічному саді вибухла пожежа. Хтось з відвідувачів кинув папіроску на солому, що лежала поруч кліток зі звірятами. Слон, що був недалеко, скрився з остраху в кутку клітки. Але коли побачив, як поводяться пожежники, почав їх наслідувати і набирав хоботом воду в басейну. Слон допоміг загасити вогонь.

ДВА БРАТИ БРИДЖ.

В англійськім містечку Медстон святкували своє 70-ліття два брати Бридж, близнюки. Вони такі подібні один до одного, що відріжнити їх не можна. Життя не змінило їх зовсім. Старший, що родився на пів години раніше, має в метриці записане, що вродився на вулиці Бедфорд; молодший на вулиці Джемса. Саме тоді, як молодший родився, міська рада перезвала вулицю Бедфорд на вулицю Джемса так, що хоч оба брати вродились в тій самій кімнаті, формально вродились на двох вулицях.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Іван Козьоровський, маґістер прав, помер 26. лютого ц. р. в Гребеннім у 48 р. життя. В. Й. П.!

о. Ярослав Мандичевський, парох Налужа, теребовельського деканату, упокоївся 24. січня 1935 р. В. Й. П.! 1029

—o—

СПОРТ.

РИТМІЧНА РУХАНКА ДЛЯ ПАНЬ У С.-Б.

Від 1. березня ц. р. починається в Соколі-Батьку ритмічна руханка під проводом проф. руханки п. Сидорович С. Перша лекція в год. 17-тій дня 1. III. в руханковій салі С.-Б. при вул. Руській ч. 20. Інформації в канцелярії С.-Б. від год. 8—12 і 18—20·30.

ПЛИВАКИ, УВАГА!

Сьогодні 28. II. відбудеться тренінґ у пливальні в год. 14·45 У понеділок 4. III. тренінґу не буде з причини зміни води в басені. Почавши від 7. III. тренінґи будуть відбуватися двічі в тижні: т. є. понеділок в год. 19·45 і в четвер в год. 14·45.

СУПЕРЕЧКИ ЗА ВИБІР МІСТА НА ОЛІМПІЯДУ 1940 р.

ОСЛЬО, ПАТ. Міжнародний олімпійський комітет рішив перевести в пятницю 1. березня ц. р. голосування у справі вибору міста на олімпійські змагання в 1940 р. Тоді теж виголосять промови представники Токіо, Риму і Гельсінґфорсу.

На олімпійські змагання у Берліні в 1936 р. допустив конґрес теж мячеві змагання.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ, ч. 5. 1. III. 1935. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Зміст: З Китаю до Львова і назад (Розмова з Софією Яблонською). Богдан І. Антонич. Вербель. Запрошення. Гриць Березовський: Перша українська вистава „Ревізора". (З нагоди других роковин смерти М. К. Садовського). О. Дніпровський: Перші українські переклади Гайне. (З приводу 50-ліття з дня смерти Волод. Шашкевича). Юрій Косач: Сентиментальна історійка. Самчук за варстатом (Списав М. Н. Григорів) Анатоль Курдидик: Момента. Дівчина з течкою. Нарис. Меланія Нижанківська: Анні баделі спомини. М. Рудницький: Крапки над і. Стіл з паперами. Чужинна літературна хроніка. Горобці на дротах. Літературний Бім-Бам. Летіло 40 сорок. Ціна 50 сот.

МІСІОНАР, орган Пресвятого Серця Ісусового. Жовква, березень 1935. Р. XXXVIII, ч. 3.

НОВА СКИБА, вістник філії „Сільського Господаря", в Луцьку. Луцьк, 15. лютого 1935 ч. 1. Р. III.

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича: Дрогобич:

28. II. „Корневільські дзвони".
1. III. „Тричі повінчані".

Великий Міський Театр.

Четвер, 28. II. год. 7·30 веч. „Оборона Кейсової", вистава закуплена.
Пятниця, 1. III. год. 7·30 веч. „Крик".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 28. II. год. 7·30 веч. „Нічні лети", вистава льосована".
Пятниця, 1. III. год. 7·30 веч. „Мій коханий дурнику" Абон. 16.

Кіна.

АДРІЯ: „1914 рік" і додатки.
АПОЛЬО: „Для тебе співаю" (з Ів. Кепурою).
АТЛЯНТИК: „Сестра Марта шпіоном".
ВАНДА: „Прощання зі зброєю" та Шерльок Гольмс.
ҐРАЖИНА: „Світ сміється" музична комедія.
КАСІНО: „Фрайляйн Доктор".
КОЛІСЕЙ. „Париське шаління", ревія „У нас, як у раї".
КОПЕРНИК: „Петрусь" із Фр. Ґаль і „Фліп і Фляп у країні забави".
МАРУСЕНЬКА: „Двобій зі смертю", ґротеска: „Мікі Маус".
МІРАЖ: „Чар віденського вальса".
МУЗА: „Шпіон ч. 13".
ПАЛЯС: „Мушу бути молодий" (Лео Слезак).
РАЙ: „Ніч чудес" (люрдська драма), вперше у Львові.
ПАН: „Тепер і завсіди", „Цілуй мене ще".
СВІТ: „Ніч чудес" (люрдська драма), вперше у Львові.
СОНЦЕ: „Шанґай-експрес" і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Каріока", ревія „Година з нами".
УТІХА: „Кінґ-Конґів син", ревія: „Прощай, коханий Львове!"
ХИМЕРА: „Злочин у Трінідад".

Закордонне радіо.

Четвер, 28. лютого 1935.

Відень (506,8) 16·00 Віденські мельодії, 17·35 Пісні (Рокита, сопр.) в супр. форт., 21·40 Пісні Юл. Бітнера (Е. Бітнер альт, Стерен бар.), **Брно** (325,4) Українські нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 18·00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 10·15, 12·30 Сал. музика, 19·30 Військ. орх., **Париж** (1648) 17·45 „Гра кохання та щастя" ком. Маріво, 21·45 „Ле Марон ді фе" ком. Місета, 22·45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 17·00 Пісоньки, 20·00 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 16·00 „Що хочете" давні й нові оп. мельодії, 18·05 Нім. танки, 19·00 Два форт., **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 20·10 Пісня в державі інків (муз. авд.), 21·00 Симф. концерт, **Кельн** (455,9) 17·50 Бах-Гендель (орх., орг.), **Ляйпциг** (382,2) 17·20 Спів (Клевіц баріт.), 19·00 „Китайська дівчина" ком. опера Рінальда Капуа, 21·00 „Еппе фон Берге" авд. на осн. Гольберга з музикою, **Мінхен** (405,4) 10·15 Нар. пісні, 14·45 Солісти, 17·50 Пісні Семигороду, **Будапешт** (550,5) 18·30 Спів, 20·15 Музика, **Міляно** (368,6) 11·30 Тріо, 17·05 Вок. концерт, 20·45 „Фальстаф" оп. Вердія, **Рим** (420,8) 20·45 Симф. концерт.

Пятниця, 1. березня 1935.

Відень (506,8) 15·40 Концерт, 17·30 Форт. ресіталь, **Брно** (325,4) 19·30 Чеські оперетки, **Кошиці** (259,1) 19·30 „Де співає жайворонок" оп. монтаж Легара, 20·20 Нар. мор. пісні, 21·10 Скрипка, **Мор. Острава** (269,5) 20·55 Спів, **Прага** (470,2) 15·55 Квартет, 20·45 Чотири баркаролі Новака на форт., **Париж** (1648) 13·30 Концерт, **Білгород** (437,3) 16·30 Пісоньки, **Гамбурґ** (331,9) 19·00 Військ. марші й пісні. **Будапешт** (550,5) 12·05, 22·30 Циг. музика, 19·30 Опера. **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 13·45 Тріо, 21·00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 16·00 Трансм. з Академії св. Сесилії (форт. ресіталь Рубінштайна), 21·45 Розривковий концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 28. лютого 1935.

8·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Для дітей: Вратована овечка (Б. Герпа), Нар. пісоньки, 12·30, 13·10 Муз. вок. поранок, 13·00 Полудн. денник, 13·05 З ринку праці, 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Музика з гр. пл., 16·00 Легка музика, спів, 16·45 Лекція фр. мови, 17·00 Театр. Уяви: З минувшини, 17·50 Почт. скринька, 18·00 Сільва рерум, театр. репертуар, 18·05 Жіночі часописи, 18·15 Фл. Шміт: Траґедія Сальоме оп. 50 (гр. пл. з поясненнями), 18·45 Що читати, 19·00 Дуети (Скварчевська, сопр., Камінська, мецосопр.), форт., 19·20 Гутірка, 19·30 Легка музика з гр. пл., 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Концерт орх. (у програмі українська увертюра Гросмана „Марія"), 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Концерт: Сонати Бетовена, 21·45 Великопольська культура, 22·15, 23·05 Танк. музика, 22·45 Про актуальні палестинські справи.

Пятниця, 1. березня 1935.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·40 Реклям. концерт, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт, 12·45 Відч: Старші й молодші, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Оп. мельодії в гр. пл., 15·30 Експорт, 15·30 Біржа, 15·45 Марші піхоти, 16·45 Авд. для хорих, концерт, 17·15 Форт. концерт, 17·35 Легка музика в гр. пл., 17·50 Огляд періодиків, 18·00 Сільва рерум. мист. життя, 18·03 Театр. фейлетон, 18·15 Концерт тріа, 18·45 Відч.: Семе університетське місто в Польщі, 19·00 Пісні Людомира Ружицького з гр. пл., 19·20 Актуальна гутірка, 19·30 Курпівські пісні Карла Шимановського (Яновський тен.) у супр. форт., 19·50, 19·56 Спорт. вістки 20·00 Куток краєзн. т-ва, 20·05 Муз. гутірка, 20·15 Симф. концерт; Веч. денник, Як працюємо, 22·30 Рецитації поезій, 23·05 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·60, Париж 34·94·—, Берлін 212·50, Цюріх 171·48, Голяндія 357·80·—, Прага 22·10·—, Італія 44·85, Нюйорк кабель 5·26 3/4, Нюйорк чеки без трансакцій.

Золото: Доляри 8·92—8·91, Франки фр. 34·60—34·50 Дукати 21·50—21·00, Корони, 36·50—36·40, Рублі 46·50—46·40.

Срібло: Корони австр.: 0·38 — 0.37, Фльорени: 0·96 — 0·95, Рублі: 1·56 — 1·52.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27. лютого ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла франко маґазин	2·30 зол.
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	2·80 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло, молоко, сметану вдержана, на яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. лютого ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді кури	I. кл.	за 1 кг.	1·00 зол.
Старі „	„	„	0·80 „
Годовані качки	„	„	1·10 „
Годовані гуси	„	„	0·95 „
Індики	„	„	1·00 „
Індички	„	„	1·10 „
Пантарки	„	„	1·25 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ОПОВІСТКИ.

Повідомляємо, що Гаврило Авраменко не є вже інкасентом нашого Видавництва і тому просимо не вплачувати на його руки передплати. — Видавництво „Назустріч".

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів Ринок 10.